EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.2.2016
C(2016) 755 final

OBVESTILO KOMISIJE

z dne 12.2.2016

SMERNICE

ZA UREDBO EU O LESU

SMERNICE

ZA UREDBO EU O LESU[1]

UVOD

Uredba (EU) št. 995/2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode[2] (v nadaljnjem besedilu: uredba EU o lesu) Komisiji omogoča, da sprejme nezakonodajne ukrepe, ki zagotavljajo enotno izvajanje. Ukrepa, ki sta bila sprejeta do zdaj, sta:

- delegirana uredba, s katero so določeni zahteve za priznanje nadzornih organizacij ter postopek za priznanje in preklic tega priznanja,[3] in
- izvedbena uredba, s katero so določena podrobna pravila v zvezi s sistemom potrebne skrbnosti ter pogostostjo in vrsto pregledov nadzornih organizacij, ki jih morajo opraviti pristojni organi držav članic.[4]

Po posvetovanjih z deležniki, strokovnjaki iz držav članic in člani odbora FLEGT (odbor za izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov) je bilo oblikovano enotno mnenje, da je treba pojasniti nekatere vidike uredbe EU o lesu. Dogovorjeno je bilo, da so potrebne smernice v zvezi z vprašanji glede uredbe EU o lesu in z njo povezanimi nezakonodajnimi akti. Smernice so bile obravnavane in oblikovane v sodelovanju z odborom FLEGT.

Te smernice niso pravno zavezujoče; njihov edini namen je zagotoviti informacije o nekaterih vidikih uredbe EU o lesu in dveh nezakonodajnih aktov Komisije. Ne nadomeščajo, dopolnjujejo ali spreminjajo določb Uredbe (EU) št. 995/2010, Uredbe Komisije (EU) št. 363/2012 ali Uredbe Komisije (EU) št. 607/2012, ki ostajajo veljavna pravna podlaga. Te smernice se ne smejo obravnavati ločeno; uporabljati jih je treba v povezavi z zakonodajo in ne kot „samostojne“ reference.

Vendar so smernice koristna referenca za vsakogar, ki mora izpolnjevati določbe uredbe EU o lesu, saj pojasnjujejo dele zakonodajnega besedila, ki jih je težko razumeti. Prav tako lahko usmerjajo nacionalne pristojne organe in izvršilne organe v postopku izvajanja in izvrševanja zakonodajnega svežnja uredbe EU o lesu.

Vprašanja, obravnavana v tem dokumentu, so bila določena med posvetovalnim postopkom za dva nezakonodajna akta Komisije in po številnih dvostranskih sestankih z deležniki. Ko bo pridobljenih več izkušenj z uporabo uredbe EU o lesu, se lahko dodajo dodatna vprašanja, pri čemer bo dokument ustrezno spremenjen.

1. OPREDELITEV POJMA „DAJANJE NA TRG“

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 2 – opredelitve pojmov***

V skladu se členom 2 se za les šteje, da je „dan na trg“, če je dobavljen:

- **na notranjem trgu** – to pomeni, da mora biti les fizično prisoten v EU, in sicer tukaj pridelan ali

[1] Nič v teh smernicah ne zamenjuje ali nadomešča neposrednega sklicevanja na opisane instrumente, Komisija pa ne prevzema nobene odgovornosti za izgubo ali škodo, nastalo zaradi napak ali izjav v njih.
O razlagi Uredbe lahko dokončno odloči samo Sodišče Evropske unije.
[2] UL L 295, 12.11.2010, str. 23.
[3] UL L 115, 27.4.2012, str. 12.
[4] UL L 177, 7.7.2012, str. 16.

uvožen in sproščen v prosti promet, saj proizvodi ne pridobijo statusa „blaga Evropske unije“ pred vnosom na ozemlje carinske unije. Blago, za katero se uporabljajo posebni carinski postopki (npr. začasen uvoz, aktivno oplemenitenje, predelava pod carinskim nadzorom, carinsko skladiščenje, prosta območja), blago v tranzitu ali blago, ki se ponovno izvaža, se ne šteje za dano na trg;

- **prvič** – lesni proizvodi, že dani na trg EU, in proizvodi, pridobljeni iz lesnih proizvodov, že danih na trg, niso zajeti. Poleg tega se prvo dajanje proizvoda na voljo nanaša na vsak posamezni proizvod, dan na trg po datumu začetka uporabe uredbe EU o lesu (3. marcu 2013), in ne na dajanje novega izdelka ali družine izdelkov na trg.Pojem „dajanje na trg“ se nanaša na vsak posamezni proizvod in ne na vrsto proizvoda, ne glede na to, ali je bil izdelan kot posamezna enota ali del serije;
- **v okviru gospodarske dejavnosti** – lesni proizvodi morajo biti dani na trg za predelavo ali distribucijo gospodarskim ali negospodarskim potrošnikom ali za uporabo v dejavnosti samega gospodarskega subjekta. V Uredbi niso določene zahteve za negospodarske potrošnike.

Vsi zgornji elementi morajo obstajati hkrati. Šteti je torej treba, da se „dajanje na trg“ zgodi, kadar gospodarski subjekt prvič da les ali lesne proizvode na voljo na trgu EU za distribucijo ali uporabo v okviru svoje gospodarske dejavnosti. Da se omogoči jasno, logično in dosledno prepoznavanje gospodarskih subjektov, jih je treba opredeliti glede na to, kako je njihov les dan na voljo na trgu EU, kar se razlikuje glede na to, ali je les pridobljen v EU ali zunaj nje.

Če se les pridobiva v EU ali je prvič uvožen v EU v okviru gospodarske dejavnosti, se uporabljajo naslednje opredelitve „gospodarskega subjekta“:

(a) za les, pridobljen v EU, je gospodarski subjekt tisti subjekt, ki distribuira ali uporablja les, ko je že bil pridobljen;

(b)(i) za les, pridobljen zunaj EU, je gospodarski subjekt tisti subjekt, ki deluje kot uvoznik, ko carinski organi EU les sprostijo v prosti promet v EU. V večini primerov je mogoče uvoznika opredeliti kot imenovanega ali oštevilčenega „prejemnika“ v okencu 8 carinske deklaracije (enotne upravne listine);

(b)(ii) za les ali lesne proizvode, uvožene v EU, opredelitev „gospodarskega subjekta“ ni odvisna od lastništva proizvoda ali drugih pogodbenih dogovorov.

Vsi gospodarski subjekti, ne glede na to, ali imajo sedež v EU ali ne, morajo upoštevati prepoved dajanja nezakonito pridobljenega lesa na trg in obveznost ravnanja s potrebno skrbnostjo.

Priloga 1 vključuje primere, kako razlaga „dajanja na trg“ deluje v praksi.

Uredba EU o lesu nima retroaktivnega učinka. To pomeni, da se prepoved ne uporablja za les in lesne proizvode, dane na trg pred začetkom njene uporabe, tj. 3. marcem 2013. Vendar morajo gospodarski subjekti med pregledi, ki jih izvajajo nacionalni pristojni organi, dokazati, da so vzpostavili sistem potrebne skrbnosti, ki deluje od 3. marca 2013. Zato je pomembno, da lahko gospodarski subjekti ugotovijo, katere zaloge so bile pridobljene pred tem datumom in katere po njem. Tudi obveznost glede sledljivosti za trgovce velja od navedenega datuma.

2. OPREDELITEV „ZANEMARLJIVEGA TVEGANJA“

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 6 – sistemi potrebne skrbnosti***

Potrebna skrbnost pomeni, da mora gospodarski subjekt zbrati informacije o lesu in lesnih proizvodih, s katerimi ravna, ter njihovih dobaviteljih, da lahko celovito oceni tveganje. V členu 6 sta določeni dve kategoriji informacij, ki jih je treba oceniti:

- člen 6(1)(a) – posebne informacije v zvezi s samim lesom ali lesnim proizvodom: opis, država pridobivanja (in če je ustrezno, lokalno območje in dovoljenje), dobavitelj in trgovec ter dokumentacija, ki dokazuje skladnost z veljavno zakonodajo;

- člen 6(1)(b) – splošne informacije, ki zagotavljajo okvir za oceno informacij o samem proizvodu, razširjenosti nezakonitega pridobivanja določenih drevesnih vrst, razširjenosti nezakonitih praks pridobivanja na kraju pridobivanja in zapletenosti dobavne verige.

Medtem ko splošne informacije gospodarskim subjektom zagotavljajo okvir, v katerem bodo ocenili stopnjo tveganja, so informacije o proizvodu potrebne za določitev tveganja v zvezi s samim lesnim proizvodom. To pomeni, da je treba takrat, ko splošne informacije nakazujejo potencialna tveganja, posebno pozornost nameniti zbiranju informacij o samem proizvodu. Če proizvod izhaja iz več lesnih virov, je treba tveganje oceniti za vsako sestavino ali vrsto.

Stopnja tveganja se lahko oceni samo za vsak primer posebej, saj je odvisna od številnih dejavnikov. Čeprav ni enotnega sprejetega sistema za ocenjevanje tveganja, mora gospodarski subjekt praviloma odgovoriti na naslednja vprašanja:

- **Kje je bil les pridobljen?**
  Ali je v državi, na lokalnem območju ali v okviru dovoljenja za posek, od koder izvira les, razširjena nezakonita sečnja?Ali je v zvezi z zadevno drevesno vrsto še posebno veliko tveganje nezakonite sečnje?Ali je Varnostni svet ZN ali Svet Evropske unije v zvezi z uvozom ali izvozom lesa sprejel sankcije?

- **Ali skrb vzbuja raven upravljanja?**
  Raven upravljanja bi lahko omajala zanesljivost nekaterih dokumentov, ki dokazujejo skladnost z veljavno zakonodajo.Zato je treba upoštevati stopnjo korupcije v državi, kazalnike poslovnega tveganja in druge kazalnike upravljanja.

- **Ali je dobavitelj dal na voljo vse dokumente, ki dokazujejo skladnost z veljavno zakonodajo, in ali so ti preverljivi?**
  Če so vsi ustrezni dokumenti na voljo brez težav, je verjetneje, da je dobavna veriga proizvoda dobro vzpostavljena.Gospodarski subjekt je lahko prepričan, da so dokumenti pristni in zanesljivi.

- **Ali obstajajo znaki vpletenosti družbe v dobavni verigi v prakse v zvezi z nezakonito sečnjo?**
  Za les, nabavljen pri družbi, ki je bila vpletena v prakse, povezane z nezakonito sečnjo, obstaja večje tveganje, da je pridobljen nezakonito.

- **Ali je dobavna veriga zapletena?**[5]
  Bolj kot je dobavna veriga zapletena, težje je slediti izvoru lesa v proizvodu do vira sečnje. Če na kateri koli točki v dobavni verigi ni mogoče dobiti potrebnih informacij, se lahko poveča možnost, da je v verigo vstopil nezakonito pridobljen les.

Šteti je treba, da za dobavo lesa velja zanemarljivo tveganje, če se po celoviti oceni informacij o samem

[5] Za pojasnitev pojma „zapletenost dobavne verige“ glej oddelek 3.

proizvodu in splošnih informacij ne izkaže razlog za skrb.

Seznam meril za ocenjevanje tveganj ni izčrpen; gospodarski subjekti se lahko odločijo, da bodo dodali dodatna merila, če bi ta pomagala pri ugotavljanju verjetnosti, da je bil les v proizvodu pridobljen nezakonito, ali dokazovanju zakonite pridobitve.

3. POJASNITEV „ZAPLETENOSTI DOBAVNE VERIGE“

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 6 – sistemi potrebne skrbnosti***

„Zapletenost dobavne verige“ je izrecno navedena med merili za ocenjevanje tveganj v členu 6 uredbe EU o lesu ter je zato pomembna pri ocenjevanju in zmanjševanju tveganj v okviru ravnanja s potrebno skrbnostjo.

To merilo je utemeljeno z dejstvom, da je morda težje slediti lesu do kraja pridobitve (države pridobivanja in, kjer je ustrezno, lokalnega območja in dovoljenja za posek), če je dobavna veriga zapletena. Če na kateri koli točki v dobavni verigi ni mogoče dobiti potrebnih informacij, se lahko poveča možnost, da je v dobavno verigo vstopil nezakonito pridobljen les. Vendar dolžine dobavne verige ne bi smeli šteti za dejavnik povečanega tveganja. Pomembna je možnost sledenja lesa v proizvodu do kraja pridobitve. Tveganje se poveča, če je zaradi zapletenosti dobavne verige težko opredeliti informacije, ki se zahtevajo v skladu s členom 6(1)(a) in (b) uredbe EU o lesu. Če v dobavni verigi obstajajo neopredeljene faze, je mogoče sklepati, da tveganje ni zanemarljivo.

Zapletenost dobavne verige se povečuje s številom predelovalcev in posrednikov med krajem pridobitve in gospodarskim subjektom. Poveča se lahko tudi, če je v proizvodu uporabljena več kot ena vrsta ali lesni vir.

Za oceno zapletenosti dobavne verige lahko gospodarski subjekti uporabijo naslednja vprašanja (seznam ni izčrpen):

- ✓ Ali je bilo pred dajanjem določenega lesnega proizvoda na trg EU v dobavni verigi več predelovalcev in/ali faz?
- ✓ Ali se je pred dajanjem lesa in/ali lesnih proizvodov na trg EU z njimi trgovalo v več kot eni državi?
- ✓ Ali les v proizvodu, ki bo dan na trg, sestoji iz več kot ene drevesne vrste?
- ✓ Ali les v proizvodu, ki bo dan na trg, prihaja iz različnih virov?

4. POJASNITEV ZAHTEVE PO DOKUMENTIH, KI DOKAZUJEJO SKLADNOST LESA Z VELJAVNO ZAKONODAJO

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 2 in člen 6 – sistemi potrebne skrbnosti***

Ta obveznost temelji na dejstvu, da je podlaga za opredelitev, kaj pomeni nezakonito pridobljen les, zakonodaja države, v kateri je bil les pridobljen.

V zadnji alinei člena 6(1)(a) uredbe EU o lesu je določeno, da je treba v okviru obveznosti potrebne skrbnosti zbrati dokumentacijo ali druge informacije, ki dokazujejo skladnost z veljavno zakonodajo v državi pridobitve. Poudariti je treba, da je treba dokumentacijo zbrati zaradi ocenjevanja tveganja in da se to ne bi smelo razumeti kot samostojna zahteva. Da bi lahko gospodarski subjekti ravnali s potrebno skrbnostjo v skladu z uredbo EU o lesu, morajo biti sposobni oceniti vsebino in zanesljivost dokumentacije, ki jo zberejo, ter dokazati, da razumejo povezave med različnimi informacijami v dokumentaciji.

Pristop v uredbi EU o lesu je prožen – navedena so številna zakonodajna področja, ne da bi bili navedeni

konkretni zakoni, saj se ti med državami razlikujejo in se lahko spreminjajo. Gospodarski subjekti morajo pri pridobivanju dokumentacije ali drugih informacij, ki dokazujejo skladnost z veljavno zakonodajo v državi pridobivanja, predvsem vedeti, katera zakonodaja obstaja v določeni državi. Pri tem jim lahko pomagajo pristojni organi držav članic, ki sodelujejo z Evropsko komisijo. Uporabijo lahko tudi storitve nadzornih organizacij. Če gospodarski subjekti ne uporabljajo storitev nadzorne organizacije, lahko poiščejo pomoč organizacij s strokovnim znanjem o gozdarskem sektorju v državah, kjer pridobivajo les in lesne proizvode.

Obveznost pridobitve dokumentacije ali drugih informacij je treba razlagati okvirno, saj imajo različne države različne regulativne ureditve, izdajanje posebne dokumentacije pa se ne zahteva povsod. Zato je treba to obveznost razlagati tako, da vključuje: uradne dokumente, ki jih izdajo pristojni organi, dokumente, ki izkazujejo pogodbene obveznosti, dokumente, ki prikazujejo politike družb, kodekse ravnanja, potrdila, izdana v okviru shem preverjanja s strani tretjih oseb, itd. Dokumentacija in informacije se lahko predložijo na papirju ali elektronsko.

Udeleženci v dobavni verigi morajo sprejeti razumne ukrepe, da se prepričajo, ali so taki dokumenti pristni, odvisno od njihove ocene splošnega stanja v državi ali na območju pridobivanja.

Spodnja preglednica vsebuje nekaj konkretnih primerov, ki so navedeni samo za ponazoritev in jih ni mogoče šteti za obvezne ali izčrpne:

1. Dokumentacija o pravicah za zakonito pridobivanje lesa v okviru uradno razglašenih območij	splošno razpoložljivi dokumenti na papirju ali v elektronski obliki, npr. dokumentacija o lastništvu/pravicah do uporabe zemljišča/pogodbe ali koncesijski sporazumi
2. Plačila za pravice za pridobivanje lesa in les, vključno s pristojbinami, povezanimi s pridobivanjem lesa	splošno razpoložljivi dokumenti na papirju ali v elektronski obliki, npr. pogodbe, bančna dokazila, dokumentacija o DDV, uradna potrdila o prejemu itd.
3. Pridobivanje lesa, vključno z okoljsko zakonodajo in zakonodajo o gozdovih, vključno z upravljanjem gozdov in ohranjanjem biotske raznovrstnosti, kadar gre za neposredno povezavo s pridobivanjem lesa	uradna revizijska poročila; potrdila o okoljski skladnosti; odobreni načrti pridobivanja; poročila o zaključku sečnje; kodeksi ravnanja; javno dostopne informacije, ki dokazujejo strog zakonodajni nadzor ter sledenje lesa in nadzorne postopke; uradni dokumenti, ki jih izdajo pristojni organi v državi pridobivanja, itd.
4. Pravice tretjih oseb do uporabe in posesti zemljišč, na katere lahko vpliva pridobivanje lesa	presoje vplivov na okolje; načrti upravljanja; okoljska revizijska poročila; sporazumi o družbeni odgovornosti; posebna poročila o pravici do posesti zemljišč ter uveljavljanju pravic in sporih
5. Trgovinska in carinska zakonodaja, kolikor se nanašata na gozdarski sektor	splošno razpoložljivi dokumenti na papirju ali v elektronski obliki, npr. pogodbe, bančna dokazila, zaključnice, uvozna dovoljenja, izvozna dovoljenja, uradna potrdila o plačilu izvoznih dajatev, seznami prepovedanega izvoza, dodelitve izvoznih kvot itd.

Zbrano dokumentacijo je treba oceniti kot celoto, pri čemer mora biti sledljivost zagotovljena v celotni dobavni verigi. Vse informacije morajo biti preverljive. Gospodarski subjekt mora v vseh primerih preveriti na primer:

- ali so različni dokumenti usklajeni med seboj in z drugimi razpoložljivimi informacijami;
- kaj natančno posamezen dokument dokazuje;
- na katerem sistemu (npr. nadzor organov, neodvisna revizija itd.) temelji dokument;
- zanesljivost in veljavnost vsakega dokumenta, tj. verjetnost, da je bil ponarejen ali izdan nezakonito.

Poleg tega mora gospodarski subjekt upoštevati tudi tveganje korupcije, zlasti v zvezi z gozdarskim sektorjem. Kadar tveganje korupcije ni zanemarljivo, se niti uradni dokumenti, ki so jih izdali organi, ne morejo šteti za zanesljive. Splošno razpoložljive informacije o stopnji korupcije v državi ali na lokalnem območju zagotavljajo različni viri. Najpogosteje uporabljeni vir je indeks zaznave korupcije (CPI) organizacije Transparency International, lahko pa se uporabijo tudi drugi podobni indeksi ali ustrezne informacije.

Nizek rezultat indeksa CPI kaže, da bo morda potrebno nadaljnje preverjanje, kar pomeni, da je treba posebej pozorno pregledati dokumentacijo, saj lahko obstaja razlog za dvom o njeni verodostojnosti. Gospodarski subjekt se mora zavedati, da rezultat države pri indeksu CPI kaže, kako javnost zaznava korupcijo v povprečju, in da kot tak morda ne razkriva neposredno položaja specifično v gozdarskem sektorju. Možno je tudi, da se tveganje korupcije razlikuje med lokalnimi območji v državi.

Večje kot je tveganje korupcije v posameznem primeru, nujneje je pridobiti dodatne dokaze za zmanjšanje tveganja, da bi na trg EU vstopil nezakonit les. Primeri takih dodatnih dokazov lahko vključujejo sheme preverjanja s strani tretjih oseb (glej oddelek 6 teh smernic), neodvisne revizije ali samorevizije ali tehnologije za sledenje lesa (npr. z genskimi označevalci ali stabilnimi izotopi).

5A. POJASNITEV OBSEGA PROIZVODOV – MATERIAL ZA PAKIRANJE

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 2 in Priloga k uredbi EU o lesu***

V Prilogi so navedeni „les in lesni proizvodi, kot so razvrščeni v kombinirani nomenklaturi[6] v Prilogi I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87, za katere se uporablja ta uredba“.

V tarifni številki 4819 so zajeti: *„škatle, zaboji, vreče in drugi izdelki za pakiranje, iz papirja, kartona, celulozne vate ali koprene iz celuloznih vlaken; kartonažni izdelki, iz papirja ali kartona, ki se uporabljajo v pisarnah, trgovinah ali podobno“*.

- **Če je kateri koli od zgornjih izdelkov dan na trg kot samostojen proizvod** in se ne uporablja kot embalaža za drug proizvod, **zanj Uredba *velja* in je zato treba z njim ravnati s potrebno skrbnostjo.**
- **Če se material za pakiranje iz tarifne številke 4415 ali 4819 uporablja, „da bi podprl, zaščitil ali nosil“ drug izdelek, zanj Uredba *ne* velja.**

To pomeni, da se zgoraj navedena omejitev v zvezi s tarifno številko 4415 v Prilogi k uredbi EU o lesu uporablja tudi za tarifno številko 4819.

V teh kategorijah se nadalje razlikuje med embalažo, za katero se šteje, da proizvodu daje njegov „osnovni značaj“, in embalažo, ki je oblikovana za določen proizvod in mu je prilagojena, ni pa njegov sestavni del. Te razlike so pojasnjene v splošnem pravilu 5 za razlago kombinirane nomenklature[7], primeri pa so predstavljeni v nadaljevanju. Te dodatne razlike bodo sicer verjetno zadevale samo majhen del blaga, za katerega velja Uredba.

Če povzamemo, Uredba velja za:
- material za pakiranje iz tarifne številke 4415 ali 4819, dan na trg kot samostojen proizvod;

[6] http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/combined_nomenclature/index_en.htm.
[7] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2015:076:FULL&from=SL.

- izdelke za pakiranje iz tarifne številke 4415 ali 4819, ki proizvodu dajo njegov „osnovni značaj“: npr. okrasne darilne škatle.

Iz Uredbe je izvzet:

✓ material za pakiranje, v katerem se predloži blago in ki se uporablja izključno za to, da bi podprl, zaščitil ali nosil drug izdelek (ki je lahko lesni proizvod ali ne).

5B. POJASNITEV OBSEGA PROIZVODOV – PROIZVODI IZ ODPADKOV IN PREDELANI PROIZVODI

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – uvodna izjava 11 in člen 2 ter Direktiva 2008/98/ES – člen 3(1)***

Ta izjema se uporablja za:

✓ lesne proizvode tiste vrste, ki so zajeti s Prilogo in izdelani iz materiala, ki je na koncu svojega življenjskega cikla in bi bil sicer odstranjen kot odpadek (npr. les, pridobljen iz izpraznjenih stavb, ali proizvodi iz odpadnega lesa).

Ta izjema **se ne** uporablja za:

✓ stranske proizvode iz proizvodnega procesa, ki vključuje material, ki *ni* na koncu svojega življenjskega cikla in bi bil sicer odstranjen kot odpadek.

Scenarija

Ali Uredba velja za lesne sekance in žagovino, ki sta stranska proizvoda pri žaganju?
Da. Vendar za lesne sekance ali druge lesne proizvode iz materiala, ki je bil že prej dan na notranji trg, ne veljajo zahteve iz Uredbe, ki se nanašajo na „dajanje na trg“ (člen 2(b) uredbe EU o lesu, zadnji stavek).

Ali Uredba velja za pohištvo iz lesa, pridobljenega iz porušene hiše?
Ne, material v teh proizvodih je na koncu svojega življenjskega cikla in bi bil sicer odstranjen kot odpadek.

6. VLOGA SHEM PREVERJANJA S STRANI TRETJIH OSEB PRI OCENJEVANJU IN ZMANJŠEVANJU TVEGANJA[8]

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – uvodna izjava 19 in člen 6 – sistem potrebne skrbnosti ter Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 607/2012 – člen 4 – Ocenjevanje in zmanjševanje tveganj***

A. Osnovne informacije

Prostovoljno certificiranje gozda in sheme za preverjanje zakonitosti lesa se pogosto uporabljajo za izpolnjevanje posebnih zahtev kupcev v zvezi z lesnimi proizvodi. Običajno vključujejo standard, v katerem so opisane prakse upravljanja, ki jih mora uporabljati gozdnogospodarska enota, in ki obsega: splošna načela, merila in kazalnike; zahteve za preverjanje skladnosti s standardom in podeljevanje potrdil ter ločeno certificiranje nadzorne verige, s čimer se v dobavni verigi zagotovi, da proizvod vsebuje samo les ali določen delež lesa iz certificiranih gozdov.

Kadar organizacija, ki ni niti upravnik gozda, proizvajalec ali trgovec niti kupec, ki zahteva certificiranje, opravi ocenjevanje in podeli certifikat, je to znano kot certificiranje s strani tretje osebe. V zvezi s shemami certificiranja morajo biti tretje organizacije na splošno sposobne dokazati usposobljenost za ocenjevanje v postopku akreditacije, v katerem so določeni standardi za znanje in veščine revizorjev ter sistemi, ki jih morajo upoštevati certifikacijske organizacije. Mednarodna organizacija za standardizacijo

[8] Opozoriti je treba, da to certificiranje nima enakega statusa kot dovoljenja FLEGT in CITES (oddelek 10 spodaj).

(ISO) je objavila standarde, ki vključujejo zahteve za certifikacijske organe in prakse ocenjevanja. Za lastniške sheme za preverjanje zakonitosti lesa na splošno ni potrebna akreditacija, čeprav jih pogosto zagotavljajo organizacije, ki ponujajo akreditirane storitve certificiranja.

Zahteva po skladnosti z zakonodajo, ki velja za upravljanje gozdnogospodarske enote, je praviloma del standardov za certificiranje upravljanja gozdov. Standardi za upravljanje sistemov, kot so standardi za ravnanje z okoljem ali upravljanje kakovosti, na splošno ne vključujejo take zahteve ali pa se ta pri ocenjevanju ne preverja dosledno.

B. Smernice

Gospodarski subjekt mora pri odločanju, ali uporabiti shemo certificiranja ali preverjanje zakonitosti za zagotovitev, da je bil les v proizvodu pridobljen zakonito, ugotoviti, ali shema vsebuje standard, ki vključuje vso veljavno zakonodajo. Za to je treba vsaj delno poznati shemo, ki jo gospodarski subjekt uporablja, in način, kako se uporablja v državi, kjer je bil les pridobljen. Certificirani proizvodi so praviloma označeni z imenom certifikacijske organizacije, ki je določila merila za certifikat in zahteve za revizijski postopek.Take organizacije bodo običajno lahko predložile informacije o tem, kaj certificiranje vključuje in kako je bilo uporabljeno v državi, kjer je bil les pridobljen, vključno s takimi podrobnostmi, kot so značilnosti in pogostost revizij na kraju samem.

Gospodarski subjekt bi se moral prepričati, da je tretja organizacija, ki je izdala certifikat, dovolj usposobljena ter ima urejeno shemo za certificiranje in ugled pri zadevnem akreditacijskem organu. Informacije o tem, kako so sheme regulativno urejene, je običajno mogoče pridobiti iz certifikacijske sheme.

Nekatere sheme omogočajo certificiranje, ko določen delež lesa v proizvodu v celoti izpolni certifikacijski standard. Ta delež je običajno naveden na oznaki. V takih primerih je pomembno, da gospodarski subjekt pridobi informacije o tem, ali je bil preverjen tudi necertificirani del in ali ta preverjanja zagotavljajo zadostne dokaze o skladnosti z veljavno zakonodajo.

Certificiranje nadzorne verige se lahko uporabi kot dokaz, da v dobavno verigo ne vstopa neznan ali nedovoljen les. Praviloma temelji na zagotavljanju, da lahko na „kritičnih kontrolnih točkah“ v dobavno verigo vstopi samo dovoljen les, proizvodu pa je mogoče slediti do prejšnjega nadzornika (ki mora prav tako imeti certifikat nadzorne verige), ne pa do gozda, v katerem je bil pridobljen. Proizvod s certifikatom nadzorne verige lahko vsebuje mešanico certificiranega in drugega dovoljenega materiala iz različnih virov. Pri uporabi certificiranja nadzorne verige za dokazovanje zakonitosti bi moral gospodarski subjekt zagotoviti, da je dovoljeni material skladen z veljavno zakonodajo in da nadzor zadostuje za izključitev drugih materialov.

Opozoriti je treba, da organizacija lahko uporablja certificiranje nadzorne verige, če ima vzpostavljene sisteme za ločevanje certificiranega in dovoljenega deleža dovoljenega materiala ter nedovoljenega materiala, čeprav takrat ne proizvaja nobenega certificiranega proizvoda. Če se gospodarski subjekti zanašajo na certificiranje kot zagotovilo in kupujejo pri dobaviteljih, ki uporabljajo certificiranje nadzorne verige, morajo preveriti, ali certifikat nadzorne verige zajema proizvod, ki ga kupujejo.

Gospodarski subjekti lahko v postopku ocenjevanja verodostojnosti sheme preverjanja s strani tretje osebe uporabijo naslednja vprašanja (seznam ni izčrpen):

- ✓ Ali so izpolnjene vse zahteve iz člena 4 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 607/2012?
- ✓ Ali so certificiranje ali druge sheme preverjanja s strani tretjih oseb skladni z mednarodnimi ali evropskimi standardi (npr. zadevnimi smernicami ISO ali oznakami ISEAL)?
- ✓ Ali obstajajo utemeljena poročila o morebitnih pomanjkljivostih ali težavah v zvezi s shemami preverjanja s strani tretjih oseb v državah, iz katerih se uvažajo les ali lesni proizvodi?
- ✓ Ali so tretje osebe, ki opravljajo preglede in preverjanja iz člena 4(b), (c) in (d) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 607/2012, neodvisne akreditirane organizacije?

7. REDNO OCENJEVANJE SISTEMA POTREBNE SKRBNOSTI

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 4 – obveznosti gospodarskih subjektov***

„Sistem potrebne skrbnosti“ je mogoče opisati kot dokumentirano preverjeno metodo, ki se izvaja po fazah in vključuje kontrole ter je namenjena doslednemu doseganju želenega izida poslovnega procesa. Pomembno je, da gospodarski subjekt, ki uporablja lastni sistem potrebne skrbnosti, tega redno ocenjuje za zagotovitev, da odgovorni upoštevajo zadevne postopke in da se dosega želeni izid. Dobra praksa kaže, da bi bilo treba tako ocenjevanje izvesti vsako leto.

Ocenjevanje lahko opravi kdo iz organizacije (najbolje, da je to oseba, ki je neodvisna od izvajalcev postopkov) ali zunanji organ. Pri ocenjevanju bi bilo treba odkriti vse slabosti in pomanjkljivosti, vodstvo organizacije pa bi moralo določiti roke za njihovo odpravo.

V primeru sistema potrebne skrbnosti v zvezi z lesom bi moralo ocenjevanje na primer vključevati preverjanje, ali obstajajo dokumentirani postopki:

- za zbiranje in zapisovanje ključnih informacij o dobavi lesnih proizvodov, ki bodo dani na trg;
- za ocenjevanje tveganja, da katera koli sestavina proizvoda vsebuje nezakonito pridobljen les;
- za opisovanje predlaganih ukrepov, ki jih je treba sprejeti v primeru različnih stopenj tveganja.

Pri ocenjevanju bi bilo treba preveriti tudi, ali odgovorni za izvajanje posameznih faz v postopkih te faze razumejo in izvajajo ter ali obstaja primeren nadzor za zagotovitev, da so postopki v praksi učinkoviti (tj. da prepoznajo in izključijo tvegane dobave lesa).

8. SESTAVLJENI PROIZVODI

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 6(1)***

Gospodarski subjekt mora pri izpolnjevanju te obveznosti v zvezi z „dostopom do informacij“ glede sestavljenih proizvodov ali proizvodov s sestavljeno sestavino na osnovi lesa pridobiti informacije o vsem neobdelanem materialu v mešanici, vključno z rastlinsko vrsto, krajem, v katerem je bila posamezna sestavina pridobljena, in zakonitostjo izvora teh sestavin.

Pogosto je težko ugotoviti natančen izvor vseh sestavin sestavljenih lesnih proizvodov. To zlasti velja za rekonstituirane proizvode, kot so papir, vlaknene plošče in iverne plošče, pri katerih bo morda prav tako težko prepoznati rastlinske vrste. Če se vrste lesa, iz katerih je proizvod narejen, spreminjajo, mora gospodarski subjekt predložiti seznam vseh vrst lesa, ki so se morda uporabile za izdelavo lesnega proizvoda. Rastlinske vrste bi morale biti navedene v skladu z mednarodno sprejeto nomenklaturo za les (npr. DIN EN 13556 „Nomenklatura lesa, uporabljena v Evropi“, Nomenclature Générale des Bois Tropicaux, ATIBT (1979)).

Če je mogoče ugotoviti, da je bila sestavina sestavljenega proizvoda dana na trg že pred vključitvijo v proizvod ali da je narejena iz materiala, ki je na koncu svojega življenjskega cikla in bi bil sicer odstranjen kot odpadek (glej poglavje 5B), ocenjevanje tveganja za to sestavino ni potrebno. Če na primer gospodarski subjekt izdeluje in prodaja proizvod, ki vsebuje mešanico lesnih sekancev, od katerih jih del izvira iz lesnih proizvodov, ki so bili že dani na trg EU, del pa jih je iz neobdelanega lesa, ki ga je uvozil v EU, je ocenjevanje tveganja potrebno samo za uvoženi del.
Primeri opisov dobav gospodarskih subjektov so vključeni v Prilogo II.

9. GOZDARSKI SEKTOR

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 2***

To se nanaša izključno na skladnost z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo za izvoz lesa in lesnih proizvodov, v državah, kjer je bil les pridobljen. Zahteva se nanaša na izvoz iz države pridobivanja, in ne države izvoza v EU. Če je bil les na primer izvožen iz države X v državo Y in nato iz države Y v EU, zahteva velja za izvoz iz države X, in ne za izvoz iz države Y v EU.

Veljavna zakonodaja med drugim vključuje:

- prepovedi, kvote in druge omejitve izvoza lesnih proizvodov, na primer prepovedi izvoza nepredelanih hlodov ali grobo razžaganega lesa;
- zahteve glede izvoznih dovoljenj za les in lesne proizvode;
- uradna dovoljenja, ki jih morda potrebujejo subjekti, ki izvažajo les in lesne proizvode;
- plačilo davkov in dajatev, ki veljajo za izvoz lesnih proizvodov.

10A. OBRAVNAVA LESA Z DOVOLJENJI CITES IN FLEGT

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 3***

V Uredbi se šteje, da les in lesni proizvodi z dovoljenji FLEGT ali certifikati CITES (Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami) v celoti izpolnjujejo zahteve iz Uredbe. To pomeni:

a) da gospodarskim subjektom, ki dajejo na trg proizvode, ki so zajeti s tako dokumentacijo, ni treba izvajati sistema potrebne skrbnosti za te proizvode, sposobni morajo biti le dokazati, da so zajeti z ustrezno veljavno dokumentacijo, in
b) da bodo pristojni organi v državah članicah za katere koli take proizvode šteli, da so bili zakonito pridobljeni in da ne obstaja tveganje kršitve določb Uredbe.

Razlog za to je, da bo preverjanje zakonitosti – in s tem ravnanje s potrebno skrbnostjo – opravljeno v državi izvoza v skladu s prostovoljnimi sporazumi o partnerstvu med državo in EU, tako da lahko gospodarski subjekti za zadevni les štejejo, da v zvezi z njim ne obstaja tveganje.

10B. OBRAVNAVA LESNIH PROIZVODOV, KI NISO NA SEZNAMU CITES, IZDELANIH IZ VRST LESA, KI SO NA SEZNAMU CITES

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – člen 3 in Uredba Sveta (ES) št. 338/97***

Konvencija CITES ter uredbe EU o trgovini s prosto živečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami

Konvencija CITES je medvladni sporazum, katerega cilj je zagotoviti, da mednarodna trgovina z osebki prosto živečih živali in rastlin ne bi ogrozila njihovega preživetja. Konvencija CITES zagotavlja različne stopnje varstva za več kot 30 000 živalskih in rastlinskih vrst. Deluje tako, da je za mednarodno trgovino z osebki izbranih vrst predviden določen nadzor. Ta vključuje sistem dovoljenj, ki zahteva odobritev uvoza in (ponovnega) izvoza vrst, zajetih s Konvencijo.

Vrste, zajete s Konvencijo, so navedene v enem od treh dodatkov, odvisno od stopnje varstva, ki se zahteva glede na znanstvene ocene. Dodatek I vključuje vrste, ki jim grozi izumrtje. Trgovina z osebki teh vrst je dovoljena le v izjemnih okoliščinah. Dodatek II vključuje vrste, ki jim v bližnji prihodnosti ne grozi nujno izumrtje, vendar je treba trgovino z njimi nadzorovati, da bi preprečili „izkoriščanje, ki bi ogrozilo njihovo preživetje“. Dodatek III vključuje vrste, ki so zaščitene v vsaj eni državi, ki je druge pogodbenice CITES zaprosila za pomoč pri nadzoru nad trgovino z njimi.

V EU se Konvencija CITES izvaja z uredbami, ki so skupaj znane kot uredbe EU o trgovini s prosto živečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. [9]Uredba Sveta (ES) št. 338/97 (osnovna uredba) vsebuje

[9] Trenutno so to: Uredba Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo

določbe za vnos osebkov[10] vrst, navedenih v štirih prilogah (A–D), v EU, njihov izvoz in ponovni izvoz iz EU ter njihov prenos v EU. Uporablja se različni regulativni nadzor, odvisno od tega, v kateri prilogi je vrsta navedena. Nekatere določbe uredb EU o trgovini s prosto živečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami presegajo določbe Konvencije CITES.

Problematika

V dodatkih h Konvenciji CITES in prilogah k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97 so včasih navedeni samo določeni deli vrste ali izdelki iz nje ali samo določene populacije vrste. [11]Če predmet ali proizvod ni zajet z določbami Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 (npr. zaradi omejenega seznama v prilogah), ni urejen z uredbami EU o trgovini s prosto živečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. Člen 3 Uredbe (EU) št. 995/2010 se za tak predmet ne uporablja, tako da se zanj ne šteje samodejno, da je bil zakonito pridobljen v smislu Uredbe.

V spodnji preglednici sta navedena dva primera:

(1) Priloga B – Swietenia macrophylla (II) ***(populacija v tropih Amerike – vključno s Srednjo in Južno Ameriko in Karibi)*** ***#6***	Za to vrsto so trenutno v Uredbi Sveta (ES) št. 338/97 (Priloga B) navedeni samo hlodi, žagan les, furnir in vezan les. Poleg tega so zajete samo neotropske populacije, drevesa, ki rastejo na primer v Indoneziji (na nasadih), pa so izključena. Vnos teh predmetov iz teh populacij v EU mora biti v skladu z določbami Uredbe Sveta (ES) št. 338/97.	Z Uredbo Sveta (ES) št. 338/97 so zajeti samo hlodi, žagan les, furnir in vezan les, za katere (če je njihov vnos v skladu z Uredbo) velja domneva zakonitosti na podlagi člena 3 Uredbe (EU) št. 995/2010. Vsi drugi proizvodi, izdelani iz teh vrst, niso urejeni z Uredbo Sveta (ES) št. 338/97 in zanje ne velja domneva zakonitosti na podlagi člena 3 Uredbe (EU) št. 995/2010.
(2) Priloga B – Swietenia mahagoni (II) ***#5***	Za to vrsto so trenutno v Uredbi Sveta (ES) št. 338/97 (Priloga B) navedeni samo hlodi, žagan les in furnir. Vnos teh predmetov v EU mora biti v skladu z določbami Uredbe Sveta (ES) št. 338/97.	Z Uredbo Sveta (ES) št. 338/97 so zajeti samo hlodi, žagan les in furnir, za katere (če je njihov vnos v skladu z Uredbo) velja domneva zakonitosti na podlagi člena 3 Uredbe (EU) št. 995/2010. Vsi drugi proizvodi, izdelani iz teh vrst (vključno z vezanim lesom), niso urejeni z Uredbo Sveta (ES) št. 338/97 in zanje ne velja domneva zakonitosti na podlagi člena 3 Uredbe (EU) št. 995/2010.

Sklepna ugotovitev

---

trgovine z njimi, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 1320/2014 (osnovna uredba); Uredba Komisije (ES) št. 865/2006 (kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 56/2015) o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 (izvedbena uredba); Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 792/2012 z dne 23. avgusta 2012 (kakor je bila spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 57/2015) o določitvi pravil za obliko dovoljenj, potrdil in drugih dokumentov iz Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi ter o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 865/2006 (uredba o dovoljenjih) ter Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 888/2014 o prepovedi vnosa osebkov nekaterih prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst v Unijo. Poleg tega je bila sprejeta uredba o začasni ustavitvi za začasno ustavitev vnosa določenih vrst iz nekaterih držav v EU.

[10] Izraz „osebek“ ima točno določen pomen. Opredeljen je v členu 2(t) Uredbe Sveta (ES) št. 338/97.

[11] Ko je vrsta vključena v Prilogo A, B ali C, so tudi vsi deli vrste ali izdelki iz nje vključeni v isto prilogo, razen kadar je pri vrsti označeno, da so vključeni samo določeni deli in izdelki. V opombi 12 k Uredbi (ES) št. 338/97 je opisan sistem označevanja z uporabo znaka #.

Gospodarski subjekt bi moral posebno pozornost nameniti uvozu proizvodov, ki so urejeni z uredbo EU o lesu, vendar **niso** urejeni z uredbami EU o trgovini s prosto živečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami (npr. zaradi omejenega seznama v prilogah k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97). Za uvoz takih proizvodov ne velja domneva zakonitosti na podlagi uredbe EU o lesu.

Gospodarski subjekt bi torej moral pri teh in drugih uvozih ravnati s potrebno skrbnostjo. V primeru dvoma bi se moral obrniti na ustrezne upravne organe CITES v zadevnih državah izvoznicah, katerih kontaktni podatki so navedeni na spletišču CITES na naslovu http://www.cites.org/cms/index.php/component/cp.

Gospodarski subjekt bi moral upoštevati, da se priloge k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97 spreminjajo najmanj vsaki dve ali tri leta, da bi se upoštevale spremembe v dodatkih I in II h Konvenciji CITES. Spremembe Priloge C k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97 (nov vnos na seznam ali črtanje vnosa) se sprejmejo, kot je ustrezno, po spremembah Dodatka III h Konvenciji CITES (kot jih pogodbenicam sporoči sekretariat CITES).

Prav tako bi se moral zavedati, da imajo nekatere države članice strožja pravila od tistih, ki so določena v Uredbi Sveta (ES) št. 338/97 (npr. lahko zahtevajo dodatna dovoljenja za uvoz vrst, navedenih v Prilogi C ali D, ali trgovino z njimi).

11. OBRAVNAVA ZASTOPNIKOV

Zadevna zakonodaja: ***Uredba EU o lesu – členi 2, 6 in 10***

A. Osnovne informacije

„Zastopnik“ je predstavnik, ki deluje v imenu in za račun glavne stranke pogodbe. V lesni industriji lahko zastopnik deluje v imenu dobavitelja ali kupca. V vseh primerih sta pogodbeni stranki dobavitelj in kupec, zastopnik pa je posrednik.

Nekateri zastopniki morda ne bodo mogli ali ne bodo pripravljeni deliti nekaterih podrobnosti o svojih kontaktnih osebah ali dobavnih verigah z uvoznikom, pogosto iz poslovnih razlogov. V takih primerih je lahko uvoznikom onemogočen dostop do osnovnih informacij, potrebnih za ravnanje s potrebno skrbnostjo, kot se zahteva z uredbo EU o lesu.

Zastopniki imajo lahko sedež v drugi državi, kot je država uvoznika.

B. Smernice

Zastopniki in potrebna skrbnost

Zahteve, ki veljajo za gospodarske subjekte glede potrebne skrbnosti, ostajajo enake, ne glede na to, ali uporabljajo zastopnika. Če zastopnik, ki gospodarskemu subjektu zagotovi les, ne more ali ni pripravljen zagotoviti zadostnih informacij, da bi ta gospodarski subjekt ravnal z zadovoljivo potrebno skrbnostjo, bi moral slednji spremeniti svoje dobavne linije, da bi lahko ravnal tako.

Zastopniki in gospodarski subjekti s sedežem v različnih državah

Vključenost zastopnika ne vpliva na odgovornost pristojnih organov, da opravijo preglede gospodarskih subjektov. Preglede gospodarskega subjekta mora še vedno opraviti pristojni organ države, v kateri je les dan na trg. Če je les gospodarskemu subjektu dobavljen prek zastopnika s sedežem v drugi državi, bo pristojni organ, odgovoren za preglede gospodarskega subjekta, morda želel sodelovati s pristojnim organom ali drugimi organi v državi, kjer ima zastopnik sedež, ali drugje.

12. OBRAVNAVA NADZORNIH ORGANIZACIJ

Zadevna zakonodaja: ***člen 8 uredbe EU o lesu, člen 8 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 363/2012 in člen 6 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 607/2012***

1. Komunikacija in usklajevanje med nadzornimi organizacijami in pristojnimi organi

A. Osnovne informacije

Z učinkovito komunikacijo med nadzornimi organizacijami in pristojnimi organi se lahko izboljša delo obojih. Če pristojni organ ve, kateri gospodarski subjekti uporabljajo nadzorne organizacije, lahko to upošteva pri svojem načrtovanju na podlagi tveganj, tako da na primer pri teh gospodarskih subjektih opravi manj obiskov. To je koristno za pristojni organ, gospodarske subjekte in nadzorne organizacije.

Prav tako lahko pristojni organ, če ve, kateri gospodarski subjekti ne uporabljajo pravilno sistemov potrebne skrbnosti, ki jih zagotavlja nadzorna organizacija, to upošteva, tako da na primer poveča število obiskov pri teh gospodarskih subjektih. To je koristno za pristojni organ. Opozoriti je treba, da morajo nadzorne organizacije v skladu s členom 8(1)(c) Uredbe (EU) št. 995/2010 o tem obvestiti pristojne organe.

Če nadzorna organizacija najde posebne dokaze o nezakonitosti, jih lahko pristojni organi v vseh državah članicah takoj uporabijo.

B. Smernice

Nadzorne organizacije naj letna poročila svojih strank s podrobnostmi o veljavnosti in trajanju pogodb delijo s pristojnimi organi v državah članicah, kjer opravljajo storitve.

2. Navzkrižja interesov

A. Osnovne informacije

V uredbi EU o lesu in z njo povezanih uredbah so navedena navzkrižja interesov in zahteva, da bi morali biti vzpostavljeni sistemi za njihovo preprečevanje.

Navzkrižja interesov izhajajo iz položaja, v katerem ima oseba zasebni ali drug sekundarni interes, ki je tak, da vpliva ali pa se zdi, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih nalog (na podlagi priporočila Sveta Evrope št. R(2000) 10E).

B. Smernice

Za preprečevanje navzkrižij interesov bi morala nadzorna organizacija imeti, izvajati in redno posodabljati:

- pisne postopke na podlagi pogodbene obveznosti za vse osebje, da pisno razkrije vsa mogoča in dejanska navzkrižja interesov;
- pisne postopke za odzivanje na utemeljene skrbi tretjih oseb glede morebitnih navzkrižij interesov;
- pisne postopke za določitev pravočasnih in ustreznih odzivov na mogoča navzkrižja interesov za zagotovitev, da niti ne vplivajo niti se ne štejejo, da vplivajo na odločitve, ki jih sprejme nadzorna organizacija;
- pisne postopke za dokumentiranje vseh mogočih navzkrižij interesov in ukrepov, ki so bili sprejeti za njihovo rešitev.

3. Uporaba „certifikatov potrebne skrbnosti“ v tretjih državah

A. Osnovne informacije

V okviru sistemov potrebne skrbnosti so bili nekaterim gospodarskim subjektom podeljeni certifikati, ki so jih izdale sestrske družbe nadzornih organizacij zunaj EU. V nekaterih primerih se zdi, da so bili gospodarski subjekti obveščeni, da so s temi certifikati oproščeni obveznosti glede potrebne skrbnosti. V zakonodaji taki certifikati niso izrecno obravnavani.

B. Smernice

Gospodarski subjekt, ki prejme tak certifikat, ni oproščen obveznosti glede potrebne skrbnosti, kot je opisana v členu 6 uredbe EU o lesu. Če nadzorna organizacija ali njena sestrska družba zunaj EU izda tak certifikat, bi morala natančno navesti, da s tem gospodarski subjekt ni oproščen obveznosti glede potrebne skrbnosti.

Vendar se lahko certifikat uporabi v okviru sistema potrebne skrbnosti, podobno kot drugi dokumenti, ki dokazujejo skladnost (npr. certifikati sistema zagotavljanja zakonitosti). V takem primeru bi moral gospodarski subjekt natančno določiti, kaj se s certifikatom potrjuje, in pogostost pregledov v okviru sistema potrebne skrbnosti. Imeti bi moral tudi kontaktno točko pri družbi, ki opravlja preglede, če bi se pojavila nadaljnja vprašanja ali potreba po preveritvi veljavnosti certifikatov.

4. Pregledi nadzornih organizacij, ki zagotavljajo storitve v državi članici, kjer nimajo pisarne

A. Osnovne informacije

Več nadzornih organizacij ponuja storitve gospodarskim subjektom v vseh državah članicah, čeprav v vseh teh državah nimajo pisarne. S tem se postavlja vprašanje, ali mora pristojni organ preglede nadzornih organizacij opraviti v vseh državah članicah ali samo v tistih, kjer ima nadzorna organizacija pisarno.

B. Smernice

V členu 8(4) uredbe EU o lesu je navedeno, da „[p]ristojni organi izvajajo redne preglede, ali nadzorne organizacije, ki delujejo v skladu s pooblastili pristojnega organa [...]“. V tem primeru bi bilo treba „delujejo“ razumeti v smislu člena 8(1) uredbe EU o lesu, ki vključuje: „dodeli[tev] [gospodarskim subjektom] pravic[e] do [...] uporabe [sistema potrebne skrbnosti nadzorne organizacije]“ in „preverja[nje] praviln[e] uporab[e] svojega sistema potrebne skrbnosti s strani gospodarskih subjektov“.

Če nadzorna organizacija opravlja storitve za gospodarske subjekte v skladu s pooblastili pristojnega organa, bi moral slednji preglede te nadzorne organizacije izvesti vsaj enkrat na dve leti. Če nadzorna organizacija trenutno ne opravlja storitev za gospodarske subjekte v skladu s pooblastili pristojnega organa, slednjemu ni treba izvesti pregledov nadzorne organizacije.

Nadzorne organizacije bi se morale zavedati, da morajo pristojnemu organu, tudi če nimajo pisarne v neki državi članici in če želi pristojni organ navedene države članice opraviti njihov pregled, zagotoviti osebje in mu dati na voljo informacije, kakor mu ustreza. Pristojni organ ne bo odpotoval do nadzorne organizacije.

Vendar mora pristojni organ države članice, v kateri ima nadzorna organizacija svoj sedež, opraviti preglede nadzorne organizacije vsaj enkrat na dve leti. Sedež je naslov, ki je naveden na spletni strani Komisije.
Pristojni organi naj si izmenjujejo svoje ugotovitve.

5. Pregledi pristojnih organov pri gospodarskih subjektih, ki uporabljajo nadzorne organizacije

A. Osnovne informacije

V členu 8(1)(b) Uredbe (EU) št. 995/2010 je navedeno, da nadzorna organizacija „preverja pravilno uporabo svojega sistema potrebne skrbnosti“ s strani gospodarskih subjektov. Pristojni organi bi morali izvajati preglede vseh gospodarskih subjektov, vključno s tistimi, ki uporabljajo sisteme potrebne skrbnosti nadzornih organizacij.

B. Smernice

Pristojni organi bi morali v svoje načrtovanje na podlagi tveganj vključiti gospodarske subjekte, ki uporabljajo sisteme potrebne skrbnosti nadzornih organizacij. Odločijo se lahko, da bodo pri tem posebej upoštevali uporabo nadzornih organizacij, na primer tako, da bodo za gospodarske subjekte, ki uporabljajo zadovoljivo preverjene sisteme potrebne skrbnosti nadzornih organizacij, šteli, da pri njih obstaja manjše tveganje.

PRILOGA I

KAKO SE RAZLAGA „DAJANJA NA TRG“ UPORABLJA V PRAKSI?

V spodnjih scenarijih so predstavljeni primeri, v katerih se družba/posameznik šteje za gospodarski subjekt na podlagi uredbe EU o lesu.

Scenarij 1

Proizvajalec C kupi papir v tretji državi zunaj EU in ga uvozi v EU (v katero koli državo), kjer papir uporabi za izdelavo delovnih zvezkov. Delovne zvezke nato proda trgovcu na drobno D v drugi državi članici EU. Delovni zvezki so proizvod, zajet s Prilogo k uredbi EU o lesu.

► Proizvajalec C postane gospodarski subjekt, ko uvozi papir za uporabo v lastnem podjetju.

Scenarij 2

Trgovec na drobno G kupi blagajniške zvitke papirja v tretji državi zunaj EU in jih uvozi v EU, kjer jih uporablja v svojih trgovinah.

► Trgovec na drobno G postane gospodarski subjekt, ko uvozi blagajniške zvitke papirja v EU za uporabo v lastnem podjetju.

Scenarij 3

Proizvajalec C s sedežem v EU uvozi premazan kraft papir neposredno od proizvajalca iz tretje države in ga uporabi za pakiranje proizvodov, ki jih nato proda na trgu EU.

► Proizvajalec C postane gospodarski subjekt, ko uvozi kraft papir v EU za uporabo v lastnem podjetju. Čeprav se kraft papir uporablja samo kot embalaža, je uvožen kot samostojni proizvod.

[Scenariji 4, 5 in 6 se nanašajo na nabavo lesa in lesnih proizvodov, ki jih subjekti s sedežem v EU nabavljajo pri subjektih, ki nimajo sedeža v EU, le da so okoliščine nekoliko drugačne in so pojasnjene na koncu posameznega scenarija.]

Scenarij 4

Trgovec z lesom H s sedežem v EU prek spleta kupi iverno ploščo od dobavitelja, ki ima sedež zunaj EU. V skladu s pogodbo je lastništvo takoj preneseno na trgovca z lesom H, iverna plošča pa je še vedno zunaj EU. Iverna plošča je prepeljana v državo članico EU, skozi carinski postopek pa jo spravi odpravnik J, ki jo dostavi trgovcu z lesom H. Trgovec z lesom H jo nato proda gradbeniku K.

► Trgovec z lesom H postane gospodarski subjekt, ko njegov zastopnik J uvozi iverno ploščo v EU za distribucijo ali uporabo v podjetju osebe H. Odpravnik J deluje zgolj kot zastopnik, ki prepelje blago v imenu trgovca z lesom H.

[Po tem scenariju se lastništvo prenese s subjekta, ki nima sedeža v EU, na subjekt s sedežem v EU, preden proizvod fizično vstopi v EU.]

Scenarij 5

Trgovec z lesom H s sedežem v EU prek spleta kupi iverno ploščo od dobavitelja L, ki ima sedež zunaj EU. V skladu s pogodbo se lastništvo prenese šele, ko je iverna plošča dostavljena v skladišče trgovca z lesom H v Združenem kraljestvu. Odpravnik J uvozi ploščo v EU v imenu dobavitelja L in jo dostavi v skladišče trgovca z lesom H.

► Trgovec z lesom H postane gospodarski subjekt, ko odpravnik J dobavitelja L uvozi iverno ploščo v EU za distribucijo ali uporabo v podjetju osebe H.

[Po tem scenariju se lastništvo prenese s subjekta, ki nima sedeža v EU, na subjekt s sedežem v EU šele, ko proizvod fizično vstopi v EU.]

Scenarij 6

Dobavitelj L, ki nima sedeža v EU, uvozi pošiljko lesa ali lesnih proizvodov v EU in nato išče kupca. Trgovec z lesom H kupi les ali lesne proizvode od dobavitelja L, ko pošiljka že fizično vstopi v EU in jo slednji sprosti v prosti promet, ter jih uporabi v svojem podjetju.

► Dobavitelj L postane gospodarski subjekt, ko uvozi proizvode v EU za distribucijo prek svojega podjetja. Trgovec z lesom H je trgovec.

[Po tem scenariju se lastništvo prenese s subjekta, ki nima sedeža v EU, na subjekt s sedežem v EU šele, ko proizvod fizično vstopi v EU, pred tem pa ne obstaja nobena pogodba.]

Scenarij 7

Trgovec na drobno M s sedežem v EU uvozi lesne proizvode v EU in jih prek svoje trgovine prodaja neposredno negospodarskim potrošnikom.

► Trgovec na drobno M postane gospodarski subjekt, ko lesne proizvode uvozi v EU za distribucijo prek svojega podjetja.

Scenarij 8

Energetska družba E kupi lesne sekance neposredno od tretje države zunaj EU in jih uvozi v EU, kjer jih uporabi za proizvodnjo energije, ki jo nato proda v nacionalno omrežje v državi članici EU. Lesni sekanci sicer spadajo na področje uporabe uredbe EU o lesu, končni proizvod, energija, ki jo družba prodaja, pa ne.

► Energetska družba E postane gospodarski subjekt, ko uvozi lesne sekance v EU za uporabo v svojem podjetju.

Scenarij 9

Trgovec z lesom F kupi lesne sekance neposredno od tretje države zunaj EU in jih uvozi v EU, kjer jih proda energetski družbi E. Ta nato lesne sekance uporabi v EU za proizvodnjo energije, ki jo proda v nacionalno omrežje v državi članici EU.

► Trgovec z lesom F postane gospodarski subjekt, ko lesne sekance uvozi v EU za distribucijo prek svojega podjetja.

[V scenarijih 10 in 10a je poudarjeno dejstvo, da stoječa drevesa ne spadajo na področje uporabe Uredbe. Glede na podrobne pogodbene dogovore je lahko „gospodarski subjekt“ lastnik gozda ali družba, ki ima pravico do pridobivanja lesa za distribucijo ali uporabo prek svojega podjetja.]

Scenarij 10

Lastnik gozda Z podira drevesa na lastni zemlji in les prodaja kupcem ali ga predeluje v lastni žagi.

► Lastnik gozda Z postane gospodarski subjekt, ko pridobi les za distribucijo ali uporabo prek lastnega podjetja.

Scenarij 10a

Lastnik gozda Z proda družbi A pravico, da na zemljišču lastnika gozda Z seka stoječa drevesa za distribucijo ali uporabo v dejavnosti družbe A.

► Družba A postane gospodarski subjekt, ko pridobi les za distribucijo ali uporabo v svojem podjetju.

PRILOGA II

PRIMERI INFORMACIJ O SESTAVLJENIH PROIZVODIH

Vrsta proizvoda	Plosko zapakirana kuhinjska oprema					**Mogoče dajanje na trg?**
Obdobje	april 2011–december 2012					
Količina	3 200 enot					
Komponenta	**Opis**	**Vrsta**	**Država/območje pridobivanja**	**Dovoljenje za posek**	**Dokaz o zakonitosti**	
Notranjost	Srednje gosta vlaknena plošča	Mešani iglavci: večinoma rdeči bor *(Pinus sylvestris)* navadna smreka *(Picea abies)*	Več kot ena država članica EU	Večkratno	Že prej dano na trg – ni potreben	**Ni relevantno**
			Tretja borealna država v vzponu	Večkratno	Lastniške revizije zakonitosti in sledljivost	**Da (če obstaja utemeljeno zaupanje)**
Površina	Papirna obloga kot imitacija lesa, uvožena v EU	Neznano	Neznano	Neznano	Ga ni	**Ne**

Vrsta proizvoda	Sestavljivo pisarniško pohištvo					**Mogoče dajanje na trg?**
Obdobje	januar 2011–junij 2011					
Količina	1 500 enot					
Komponenta	**Opis**	**Vrsta**	**Država/območje pridobivanja**	**Dovoljenje za posek**	**Dokaz o zakonitosti**	
Notranjost	Iverna plošča	Sitka	Država članica EU	Večkratno	Že prej dano na trg – ni potreben	**Ni relevantno**
Sprednja in zadnja stran	0,5-milimetrski furnir	Bukev *(Fagus sylvatica)*	Država članica EU	Zasebni lastniki gozda	Že prej dano na trg – ni potreben	**Ni relevantno**

Vrsta proizvoda	Lesni sekanci					**Mogoče dajanje na trg?**
Obdobje	januar 2012–december 2012					
Količina	10 000 ton					
Komponenta	**Opis**	**Vrsta**	**Država/območje pridobivanja**	**Dovoljenje za posek**	**Dokaz o zakonitosti**	
	Iz plošč/lesnih odpadkov, ki nastanejo pri žaganju dreves, nabavljenih še stoječih od lastnikov gozda	Mešanica smreke, bora in breze	Država članica EU	Več zasebnih lastnikov gozda	Pregledani regeneracijski načrti lastnikov	**Ni relevantno**
	Iz plošč/lesnih odpadkov, ki nastanejo pri žaganju debel, kupljenih ob cesti	Mešanica smreke, bora in breze	Država članica EU	Več zasebnih lastnikov gozda	Že prej dano na trg – ni potreben	**Ni relevantno**

Vrsta proizvoda	Pisalni papir (90 g/m^2) iz Indonezije					**Mogoče dajanje na trg?**
Obdobje	april 2012–marec 2013					
Količina	1 200 ton					
Komponenta	**Opis**	**Vrsta**	**Država/območje pridobivanja**	**Dovoljenje za posek**	**Dokaz o zakonitosti**	
	Kratkovlaknata celuloza	*Acacia mangium*	Tretja tropska država v razvoju, določena pokrajina	Koncesija za industrijski gozdni nasad XXX	Certifikat o zakonitosti	**Da (če obstaja utemeljeno zaupanje)**
	Kratkovlaknata celuloza	Mešanica tropskih listavcev	Tretja tropska država v razvoju, določena pokrajina	Izsekavanje naravnega sekundarnega gozda za nasad za celulozni les in nasade oljnih palm	Ni predložen	**Ne**
	Dolgovlaknata celuloza	*Pinus radiata*	Tretja država z zmernim podnebjem	Nasadi gozda	Certifikat nadzorne verige	**Da (če obstaja utemeljeno zaupanje)**

Vrsta proizvoda	12-milimetrske vezane plošče					**Mogoče dajanje na trg?**
Obdobje	april 2012–marec 2013					
Količina	8 500 m^3					
Komponenta	**Opis**	**Vrsta**	**Država/območje pridobivanja**	**Dovoljenje za posek**	**Dokaz o zakonitosti**	
Sprednja in zadnja stran	Furnir	Bintangor (*Callophyllum* spp.)	Tretja tropska država v razvoju, določena pokrajina	Dovoljenje YYY	Izvozno dovoljenje vladnega organa	**Da (če obstaja utemeljeno zaupanje)**
Notranjost	Furnir	Topol *(Populus* sp.*)*	Tretja država v vzponu	Zemljišča, namenjena gojenju dreves za sečnjo, nedoločeno	Ni predložen	**Ne**

Vrsta proizvoda	Prevlečeno slikarsko stojalo iz Kitajske					**Mogoče dajanje na trg?**
Obdobje						
Količina	500 ton					
Komponenta	**Opis**	**Vrsta**	**Država/območje pridobivanja**	**Dovoljenje za posek**	**Dokaz o zakonitosti**	
	Les iglavcev, beljena sulfatna celuloza iz lesa iglavcev (NBKP)	Zahodnoameriška čuga (*Tsuga heterophylla*), duglazija *(Psuedotsuga* men*ziesii),* orjaški klek (*Thuja plicata*), kanadska smreka (*Picea glauca*), zaviti bor (*Pinus contorta*)	Tretja borealna država	Dovoljenje za industrijsko gojenje dreves	Razvrščeno kot „nekontrovezno“ v skladu s smernicami o certificiranju	**Da (če obstaja utemeljeno zaupanje)**
	Les listavcev, beljena sulfatna celuloza iz lesa listavcev (LBKP)	Topol (*Populus* spp.)	Tretja borealna država	Dovoljenje za industrijsko gojenje dreves	Razvrščeno kot „nekontrovezno“ v skladu s smernicami	**Da (če obstaja utemeljeno zaupanje)**
	Mehanska celuloza	Topol (*Populus tremuloides*, *Populus balsamifera*), kanadska smreka (*Picea glauca*), kanadski bor (*Pinus banksiana*)	Tretja borealna država	Več zasebnih lastnikov gozda	Nekontrovezno Certifikat o zakonitosti	**Da (če obstaja utemeljeno zaupanje)**